

Pelle Martis möter byggnadsarbetare som renoverar kyrkan i Gammalsvenskby. De arbetar i ett kooperativ som de själva äger och kan tjäna upp till 5 000 rubler i månaden - tjugo gånger mer än statligt anställda byggnadsarbetare.

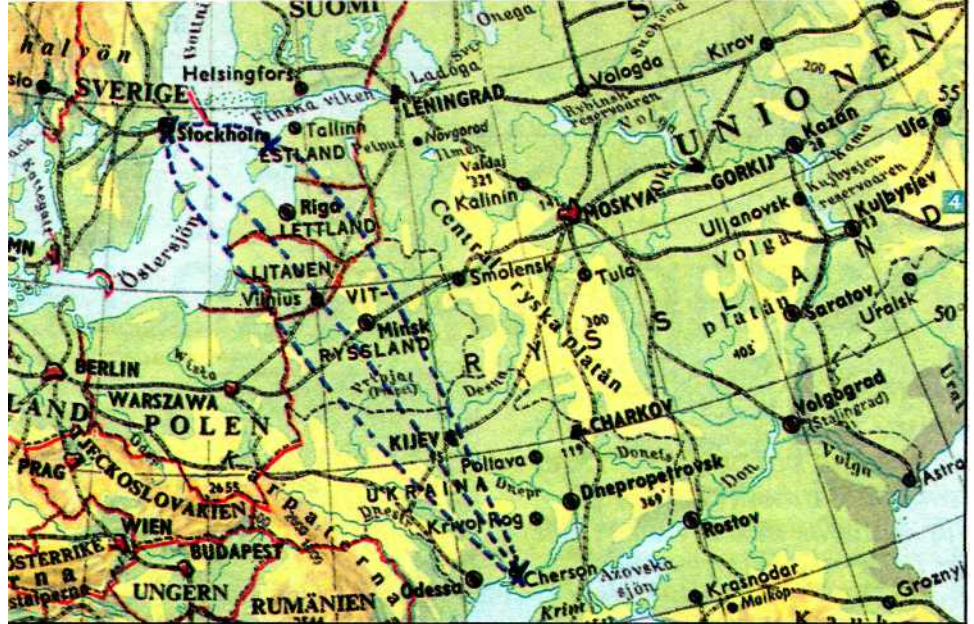
glad fyr som tycks kunna vända det mesta till sin fördel. Under strafftiden tjänade han relativt bra och kunde skicka hem pengar till familjen.

Sex dagar varje år fick hans fru Emma hälsa på honom. Idag är Emil nöjd med livet. Han har en liten pension, men stora egna grisar, höns och potatis. Nyligen vann han en rysk lyxbil, en Lada Samara, på sparlotto. Tills vidare står den väl inlåst på gården i avvaktan på att det skall gå att få tag på rätt sorts bensin som det är ont om i byn.

När jag vaknar nästa morgon är Pelles säng tom. Han har redan varit uppe flera timmar och i ensamhet sett soluppgången över Dnjepj och upplevt barndomens dofter och ljud. Jag märker att han är lycklig och jag fylls av lycka och glädje jag med.

Senare går vi gatan fram mot kyrkan. Vi passerar byns affär som inte är särskilt gammal men i stort behov av reparation.

Bygga är dom inget vidare på, tycker Pelle som redan i Moskva stönade över allt fusk han såg på vårt hotell. Vi blir därför förvånade när vi stöter på ett gäng byggjobb-
bare som står i så att svetten lackar. I Mosk-

Gammalsvenskbyborna kom från Sverige till Dagö i Estland någon gång under medeltiden. År 1781 förvisades de till Ukraina, där de bildade en svenskspråkig koloni i närheten av staden Cherson. I slutet av 1920-talet emigrerade nästan hela byn, 900 personer, till Sverige. Ett par hundra lockades senare tillbaka. Några ättlingar av svenskbyborna talar fortfarande svenska.

Pelles släkting, Gustav Knutas, 80, är blind. Han har aldrig varit i Sverige men talar ändå såväl gammalsvenska som modern svenska. Som barn lärde han båda språken i skolan i Gammalsvenskby.

va satt man mest och rökte medan kranarna stod stilla.

Jag frågar en man som verkar vara bas vem de jobbar för. Svaret blir att de jobbar i ett kooperativ som de själva äger. Det blir mycket jobb, upp till tolv timmar om dan, men så kan lönen bli upp till 5 000 rubler i månaden.

Det är tjugo gånger mer än en statlig byggjobbare får, att klara sig på 250 rubler är svårt i prishöjningarnas Sovjet. Inflationen rusar iväg och skall man ha tag i varor finns de oftast bara privat till svindyra priser.

På väg från byggjobbarna stannar Pelle vid en liten elmotor som ligger slängd utanför ett kolkraftverk.

- Varför ligger den där? undrar Pelle. Edvin Martis förklarar att den legat där i tre år. Jobbarna som skulle byta ut den gamla motorn hade ingen order på att ta hand om den gamla. Därför har den blivit liggande. Ingen annan har heller velat flytta på den då det alltid finns risk att bli anklagad för stöld.

- Fortsätter de i den här stilen blir det ingen utveckling i det här landet på hundra år, säger Pelle och ruskar på huvudet.

LASSE LINDER

Bygatan där Pelle gick som barn. Nu är gatan sönderkörd och gropig.